

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

25. An Capitulum Sede vacante possit absolvere à juramento? Ex p. 8. tr.
4. res. 23.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

Narrat. ubi supra, consil. 28. & 30. cum Panvino ubi supra q. 5. & cum aliis, quos citant, nempe dispensatione possit. Quonia tota vniuersam iurisdictione Episcopi censetur ad Capitulum deuolui, etiam voluntaria, que non fuerit reperta esse illi denegata, vt dictum est: nullibi autem hanc iurisdictionem comperimus illi esse denegatam. Et cum sepe expediens ac necessarium sit cum subditis dispensare in multis, vt ex se est notissimum, & colligitur ex c. Domino sancto, iuncta glo. lib. 1. verb. necesse, & iuncto c. vt consueueretur, lib. 1. non sufficienter esset prouisum Diocesis, si iurisdictione Episcopi, sine dispensatione ad Capitulum deuolueretur, Sede vacante. Potest item concedere facultatem absolendi ab omnibus casibus Episcopo referatis, cum sit eadem ratio, & ex se sit precipuum, affirmatque Panormitanus, c. vnic. his que, c. 1. & cum olim 14. de maioriare & obedient. & in omnibus colentit Panvinius quast. 5. citata, part. 1. Hac Molina, que etiam confirmant aliqua a nobis in superiouribus resolutionibus firmata.

RESOL. XXIV.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare in casibus Pontificiis, quando non est facilis recursus ad Papam, vel ad Nunciatum Apostolicum, si ad eam dispensationem concedendam potestatem habeat?
Et an Episcopus possit predictam facultatem delegare in supradictis casibus? Ex parte 8. tractatu 4. Res. 9.

§. 1. Respondeo affirmatiue cum Merolla tom. 3. ad dist. 7. cap. 7. dub. 1. num. 12. vbi sic ait: Ampliatur quoad, vt succedat etiam in iurisdictione, quam habet Episcopus ex presumpta voluntate Pontificis: vt dispensandi in legibus Pontificiis, in casu necessitatis, quando non facile potest adiri Pontifex, vel Nunciatus Apostolicus, si ad eam dispensationem concedendam potestatem habeat Ratio est, quia Capitulum succedit in totam iurisdictionem ordinariam Episcopi, vt supra probatum est, at vero iurisdictione, sua potestas, quam habet Episcopus dispensandi in legibus Pontificiis in casu necessitatis, est ordinaria; ergo in ea succedit Capitulum. Minor probatur, nam iurisdictione annexa perpetuo dignitati, qualis est hæc, est ordinaria, vt multis allegatis ostendimus cap. 3. dub. 1. & hinc est, quod potest eam Episcopus delegare, etiam generaliter, vt bene inquit Sanchez lib. 2. de matrim. disp. 40. num. 14.

RESOL. XXV.

An Capitulum Sede Vacante possit absolueri à iuramentis? Ex p. 8. tr. 4. Res. 3.

§. 1. Affirmatiue respondeo cum Merolla tom. 3. ad dist. 7. cap. 7. dub. 1. num. 31. qui citat Cardinalem Felinum, & alios, quibus ego addo Rodriguez in sum. tom. 1. cap. 71. num. 6. Et ratio est, quia absoluationem à iuramento ordinario, potest Episcopus concedere; ergo & Capitulum Sede Vacante.

RESOL. XXVI.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare in

omnibus votis, & iuramentis, quibus possit Episcopus? Ex parte 8. tractatu 4. Resol. 45.

§. 1. Respondeo affirmatiue; & ideo pro certo habendum est, posse dispensare in omnibus votis, in quibus potest Episcopus iure ordinatio, cum in Episcopi iurisdictionem succedat, atq; ita sentiunt Arag. 22. quast. 88. alt. 11. conclus. 5. Antonius Gomez. in Cruciana, claus. 10. n. 62. Sayr. in clauis regia l. 6. c. 11. n. 94. Man. Rodrig. sum. tom. 2. c. 10. n. 3. Henriquez l. 14. de irregularitate, c. 18. n. 2. sine. & l. 6. de poenitent. c. 6. num. 1. & ita etiam docet Ludouicus à Cruz in Bulla Cruciana, disp. 1. c. 6. dub. 19. n. 13. Sanchez in summa, tom. 1. lib. 4. c. 38. n. 17. Molina de Iustit. tom. 6. tract. 5. disp. 11. n. 5. & Fagundez in Decalog. tom. 1. l. 2. c. 4. n. 23.

RESOL. XXVII.

An Capitulum possit cognoscere causas Matrimoniales?
Et an Capitulum possit reuocare statuta precedentis Episcopi, si fuerit expediens, & contraria statuere, qua obligent totam Diocesim? Ex parte 8. tract. 4. Res. 22.

§. 1. Prima facie videtur negatiue respondendum, ex quo Concilium simpliciter verba facit de Episcopo, & consequenter minimè extendendum ad Capitulum, prout à simili arguit Abb. in cap. quod in iis, de maiorit. & obedient. Alexand. de Neuo, consil. 71. Calder. in consil. 2. de iis, que sunt à Prælati absque consensu Capituli.

2. Ceterum contrariam sententiam tenendam existimo, quam firmant text. in cap. veniens, de eo, qui duxit in matrim. resoluunt Couarruias dicto n. 1. in princip. versic. atque etiam, Panvini de officio, & potestate Capituli, Sede Vacante, part. 1. quast. 10. sub num. 8. Quaranta in summa Bullarum, verb. Capitulum Sede vacante, quast. 5. vbi asserit per Concilium Tridentinum dicto loco dispositum esse, quod cauta matrimonialia relinquantur examini, & iurisdictioni Episcopi, tantum vt excluderentur alij Prælati inferiores: at Capitulum in hoc casu non dicitur inferior Episcopo, sed par.

3. Et ideo hanc sententiam tenet Rodriguez in summa, tom. 1. cap. 71. n. 8. vbi sic ait: El Cabildo, Sede Vacante puede conocer de las cosas arduas, pues lo es concedido conocer de las cosas matrimoniales, que segun derecho se cuentan entre las graues, y no le esta lo dicho prohibido, y mas que el conocimiento de ellos no preiudicia al futuro successor, como lo tiene Panvino de pnes de Abad. Ni el Concilio Tridentino dispone lo contrario, porque aunque dice, que el examen de las cosas matrimoniales se deba al examen del Obispo, no por esso quita este poder al Cabildo Sede Vacante, pues tiene la jurisdiccion Episcopal y qual, sino à otros inferiores juezes, como lo dice Nauarro. Ita ille, cui adde Molinam de Iustit. tom. 6. tract. 5. disp. 11. num. 7. vbi probat Capitulum, Sede Vacante, posse facere statuta, qua obligent totam Diocesim, & vim habeant obligandi in perpetuum, etiam tempore Episcopo rti, qui in eo Episcopatu successerint: sicut Episcopus potest eadem statuta perpetua facere. Ceterum quicumque Episcopus in eo Episcopatu succedens poterit illa reuocare: sicut & reuocare potest quacumque alia cuiusvis alterius Episcopi sui antecessoris: neque enim prædecessor auferte potest successor in Episcopatu potestatem condendi noua statuta, & reuocandi iam condita. Item statutum in præiudicium successoris esset nullum: quia Sede Vacante, nihil in præiudicium

LIBRERIA
S. III. IV. V
E. III